
KRÓNIKA

JOSZIF BRODSZKIJ KAPTA AZ ARANYKOSZORÚT – A Sztrugai Költészeti Esték idei díjazottja az Amerikai Egyesült Államokban élő Nobel-díjas szovjet emigráns költő, Joszif Brodskij. A zsűri szerint az ő műveiben autentikus párbeszéd valósul meg korunkkal, s mítikus motívumaival olyan költészetet teremtett, amely századunk intellektuális „életrajzaként” is olvasható. A díjazott az Aranykoszorút, amelyet harmincadszor ítéltek oda, a nyár végi ohridi rendezvény keretében veszi át.

ÁCS KÁROLY ÉLETMŰDÍJA – A Vajdasági Íróegyesület az egy évtizeddel ezelőtti alapított életműdíjával az idén Ács Károlyt tisztelte meg irodalmi, szerkesztői és műfordítói munkásságának elismeréséül. Ács Károly költőként és műfordítóként a nagyvenes évek második felétől van jelen irodalmunkban. Verseit hat kötet őrzi: *Kéz a kilincs* (1953), *Csönd helyett vers* (1959), *Menetrend dicsőrete* (1968), *Ének füstje, füst éneke* (1976), *A közbülső világ* (1983) és *Összes versei* (1988). Versfordításai számos kötetben megtalálhatók, összegyűjtve viszont az 1985-ben megjelent *Kiásott leard* címűben, amelyben nem kevesebb mint 115 jugoszláviai költőt szólaltat meg magyar nyelven. Ő szerkesztette a modern jugoszláviai költők antológiáját is, a *Napjaink énekét*, prózai fordításai között pedig ott találjuk Miloš Crnjanski *London regényét*, Danilo Kiš két kötetét, a *Kert*, *hamu* és a *Korai bánat* címűt, valamint Antonijev Isaković *Nagygyerek*, Miodrag Bulatović *figre száll a vörös kakas*, Bora Cosić *Családomb szerepe a világforradalomban* és Oto Bihalji-Merin *Huszádik századi művészportrék* című munkáját is.

Az íróegyesület Miroslav Egerić személyében új elnököt kapott, aki a leköszönt Vojislav Despotov tisztét tölti majd be. Itt jegyezzük meg, hogy a titkos

szavazással megválaszott héttagú igazgatóbizottságba egyetlen nemzetiségű író sem került be, ezért első értekezletükön két taggal – Losoncz Alpárral és Zoroslav Spevákkal – kibővítették ezt a testületet. Mint utólag megtudtuk, Losoncz Alpár nem vállalta az utólagos megbízatást.

TOLNAI OTTÓ JÓZSEF ATTILA-DÍJAS – Jelentős elismerésben részesült Tolnai Ottó jugoszláviai magyar író. Megkapta a József Attila-díjat, amelyet március 13-án vehetett át Budapesten Andrásfalvy Bertalantól, a Magyar Köztársaság művelődési és közoktatási miniszterétől. Az idén ezt a rangos kitüntetést Ács Margit, Döbrentei Kornél, Pomogáts Béla, Serfőző Simon, Vassadi Péter és Várady Szabolcs érdemelte még ki, a határonkon túli írók közül pedig Tolnai Ottón kívül Lászlóffy Aladár erdélyi költő.

PENOVÁC ENDRE KAPTA A FORUM-DÍJAT – A Forum Képzőművészeti Díj bírálóbizottsága – Csernik Attila, Béla Duranci (elnök), Maurits Ferenc és Sava Stepanov összetételben – a március 27-én megtartott zsűrizésen egyhangúlag Penovác Endre festőnek ítélte oda a kiadóház 1990. évi képzőművészeti díját.

A bizottság megállapítása szerint Penovác Endre a múlt évben megrendezett kiállításain, amelyek közül kiemelkedik a szabadkai Képzőművészeti Találkozón tartott, bizonyította alkotómunkásságának számos kvalitását. Munkájában a „helyi színek” dominálnak, oly módon, hogy a fenyegetettségől és tisztátalanságtól mentes világ vízióját kínálja fel, egy sajátos jelrendszer meggyőző erejével.

CSOÓRI SÁNDOR KÖLTÉSZETI ESTJE – Az Újvidéki Rádió M-stúdiója Művészportrék

című rendezvényének vendége volt március 25-én Csoóri Sándor költő. A nyilvános hangfelvételen Szilágyi Károly beszélgetett vele, verseit pedig Avar István, Oszter Sándor és Káldy Nóra tolmácsolásában hallottuk.

BELA DURANCI ÚJABB MONOGRÁFIÁJA – Bela Duranci, aki nemrégiben jelentette meg a vajdasági művésztelepek történetéről szóló könyvét, most újabb monográfiával lépett az olvasók elé. Stipan Kopilović, az 1877-ben született bajmoki festő életét dolgozta fel, s értékelte munkásságát. A szabadkai városi múzeum és a műgyűjtők tulajdonában levő huszonhárom olajfestményét az érdeklődők meg is tekinthették a Városi Könyvtár kamaragalériájában.

BODROGVÁRI-DÍJAK – Az 1979-ben Szabadkán alapított, Bodrogvári Ferencről elnevezett díjat az idén Zsiga József fiatal hegedűművész, a szabadkai Népszínház és a *Rukovet* folyóirat érdemelte ki. Zsiga József, a belgrádi zeneakadémia hallgatója tavaly több sikeres hazai és külföldi koncertet adott, a *Rukovet* pedig fennállásának harmincadik évfordulóját ünnepelte, s ebből az alkalomból elkészítette a folyóirat teljes bibliográfiáját, ezért részesült elismerésben.

A VMDK ÉVKÖNYVE – A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége *Magyarok Jugoszláviában '90* címmel évkönyvet jelentetett meg. A könyvet Herceg János író köszöntője nyitja, a Szervezett érdekvédelem című fejezetben pedig tizenhat fölkkért közéleti dolgozó beszél a kisebbségi önszerveződésről. A kiadvány kronológiai tájékoztatót ad a VMDK megalakulásáról és múlt évi tevékenységéről. Az évkönyv olyan kérdésekkel is foglalkozik még, mint az emberi jogok és a kisebbségvédelem, az asszimiláció, és művelődéstörténeti írásokat is közöl. A kötetet művelődési eseménynaptár zárja.

A ZÁGRÁBI MAGYAR UJSÁG TÖRTÉNETE – A Magyar Szó folytatásos tárca rovatában érdekes művelődéstörténeti sorozat jelent meg. Tomán László az 1945 őszén megjelent *Zágrábi Magyar Ujság* történetét dolgozta fel. Az újság igen rövid életű volt, már az ötödik szám megjelenése után megszűntették, szerkesztőjét, Walter Emilt pedig reakciós és Népfrent-ellenes irányzat követéséért elítélték. Ennek a körülményeire is választ keresett a tárca szerzője.

AZ ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ VENDÉGJÁTÉKA – Márciusban Gödöllő, Budapest, Kassa és Eger volt az Újvidéki Színház útiránya. Gödöllőn és Pesten a Woyzecket, Kassán a Játék a kastélybant, Egerben pedig a színház mindkét produkcióját látta a közönség. A pesti fellépés a Tavasz Fesztivál idején megrendezett kamaraszínházi találkozó keretében történt, az Újvidéki Színház volt ennek az egyre rangosabb rendezvénynek az első külföldi magyar vendégtársulata. Előadásuknak nagy sikere volt. Egerben az ottani Gárdonyi Géza Színház nemrégai vajdasági vendégzereplését viszonzózták, akárcsak Kassán, ahol a helyi magyar színház látta vendégül az újvidékieket. (G.)

IRODALOM, NÉPZENE – Eddig több mint hatvan alkalommal mutatta be 45 perces önálló műsort a Krnács Erika – Borsi Ferenc kettős. A műsor, amelyben Illyés Gyulától a Mese a csodafurulyás juhászról, a Kádár Kata népballada, Petőfi Sándor két verse, a Szülőföldemen és a Pató Pál úr, valamint Arany János balladája, A walesi bárdok hangzik el, az általános iskolák felsősei számára készült, mintegy irodalompótlóként. A pontosan, szépen értelmezett, élményt jelentő művészi szöveg- és versmondás mellett a diákok számára kétségtelenül érdekesek Borsi Ferenc népi hangszereket (furulya, levélsíp, citera, tambura stb.) bemutató és megszólaltató ismeretterjesztő kiselőadásai is. A tanóranyi terjedelmű összeállítás példamutató lehet tanárok és színészek számára, szép bizonyítéka, hogyan lehet az irodalmat és a népzénet élvezetes formában népszerűsíteni. (G)

JEGYZŐKÖNYV – A Híd-díj bírálóbizottsága – Ács Károly, Bányai János (elnök), Bori Imre, Herceg János és Szeli István – áttekintette és megvitatta a jugoszláviai magyar írók 1990-ben megjelent műveit, és 1991. április 9-én megtartott második ülésén szavazattöbbséggel az 1990. évi Híd Irodalmi Díjat Gerold László *Száz év színház* című könyvének ítélte oda.

A bizottság Gerold László könyvét mind kultúrtörténeti jelentősége, mind eddig ismeretlen anyagának gazdagsága, mind pedig megírásának magas szakmai szintje tekintetében mintaszerű alkotásnak tartja, amely eredményesen járul hozzá művelődésünk múltjának megismeréséhez, a jugoszláviai magyarság kulturális öntudatának erősítéséhez.

